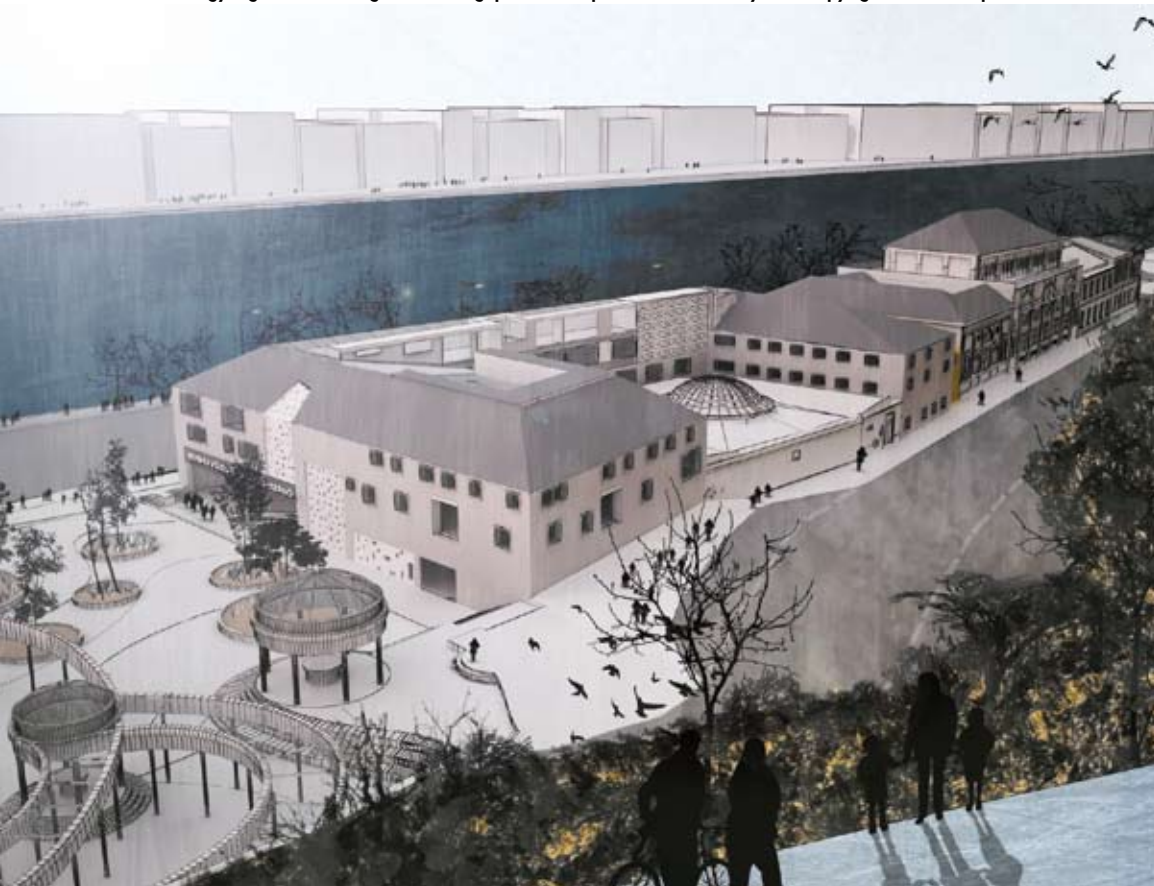

FARKAS ORSOLYA, TANAI CSILLA – A WWW.VIZPARTIFEJLESZTESEK.BLOG.HU SZERKESZTŐI

A SOKSZÍNŰ RUDAS – MEGÚJUL VÉGRE A DÉLI SZÁRNY

HA MEGKÉRDEZÜNK BUDAPESTRE ÉRKEZŐ KÜLFÖLDIEKET, HOGY MIRŐL HÍRES A VÁROS, ÉS MIÉRT JÖTTEK IDE: NAGY HÁNYADUK BIZTOSAN A FÜRDŐKET EMELI KI A DUNAI PANORÁMA ÉS AZ ÉPÍTÉSZET MELLETT. NEM VÉLETLENŰL, HISZEN A 2000 ÉVES MÚLTRA VISSZATEKINTŐ FÜRDŐKULTÚRA A VÁROS IMÁZSÁNAK EGYIK MEGHATÁROZÓ ELEME. MA BUDAPESTEN KÉT TUCAT FÜRDŐ ÉS 13 GYÓGYFÜRDŐ VAN. AZ ÉLÉZŐDŐ NEMZETKÖZI TURISZTIKAI VERSENYBEN AZONBAN NEM TOPOROGHATUNK EGY HELYBEN, CSAK AKKOR VAN NÉMI ESÉLYÜNK, HA EZT AZ ÉRTÉKET MEGŐRIZZÜK ÉS KIAKNÁZZUK: FEJLESZTJÜK A FÜRDŐSZOLGÁLTATÁSOKAT, MODERNIZÁLJUK AZ ÉPÜLETEKET. EZ ALÓL A RUDAS SEM MARADHAT KI. KICSIT SOKSZÍNŰ AZ ÖSSZKÉP, DE HAMAROSAN TALÁN ÖSSZEÁLL.

A távlati tervekben egy legalább 4 csillagos hotel megépítése szerepel az északi szárnyon – Copyright: nirmana Építésziroda Kft.

Lásd még:

TANULMÁNYSOROZATAINK:

Víztükör: Varsó OCTOGON 2008/4.,
Bécs 2008/5-6., **Berlin** 2009/1.,
Dublin 2009/2., **Stockholm** 2009/3.,
London 2009/4., **Lisszabon** 2009/5.,
Velence 2009/6., **Belgrád** 2009/7.,
Gdańsk 2009/8., **Koppenhága**
2009/9., **Maribor** 2009/10.,
Hamburg 2010/1., **Isztambul** 2010/2.,
Maribor 2.0 2010/3.,
Edinburgh 2010/4., **Oslo** 2010/5.,
Olaszország 2010/6., **Málta** 2010/7.,
Dundee 2010/8-9., **Liverpool** 2010/10.,
Malmö 2011/1., **A dunai közlekedés**
lehetőségei Budapesten 2011/2-3.,
Lyon 2011/4., **Margitsziget hallgatói**
tervpályázat 2011/5.,
Beton Hala 2011/6., **Glasgow**
2011/7., **Marseille** 2011/8-9., **Kijev**
2012/1., **Aalborg** 2012/2., **Cardiff**
2012/3., **Tirana** 2012/5., **Dunai part-**
szakaszok rendezése és a gyors-
hajóárat 2012/6., **Klaxsvik** 2012/7.,
A rakpart-story 2012/8., **Párizs**
2012/9., **Szentendre** 2012/10.
Magasházak: Élet a felhők fölött
2006/4. melléklet, **Dubai, Bécs** 2007/4.,
London 2007/5., **Kijev** 2007/6.,
Milánó 2008/1., **Varsó** 2008/2.,
Kína 2008/3.

A fürdő 10 éve tartó felújításának mérföldkövéként 2012. november 15-én ugyan átadták az épületkomplexumot a nagyközönségnek, de az északi és déli szárnyon még bőven lenne mit fejleszteni, ezek a részek eddig kimaradtak a rekonstrukcióból. Eddig. Felmerülhet a kérdés, hogy amikor 2011-ben a Budapest Gyógyfürdői és Hévízei Zrt. (BGYH) támogatást nyert a végül félmilliárdos rekonstrukcióhoz (a homlokzatot és a tetőszerkezetet a II. világháború és a bombázások előtti állapotok szerint helyreállították; akadálymentesítés, nyílászárócseré, energiahatékonysági, gépészeti fejlesztések történtek), hogy maradhatott ki a fürdőhöz csatlakozó déli épületszárny felújítása, hiszen a lerobbant homlokzat, az újra és újra megjelenő falfirkák nemcsak a Rudas képét, de a dunai látványt is rontották. Az északi oldalon szintén vannak eddig kihasználatlan területek. Úgy néz ki, most pont kerül a „félbehagyott” fejlesztés végére.

2013. január közepén aláírták azt a szerződést, amelynek értelmében a BGYH vagyonkezelésébe került a déli szárny. Ez az egységes kezelés azt jelenti, hogy végre van lehetőség a fürdő története során valahogy mindig hiányzó, egységes fejlesztési

koncepció kialakítására, és olyan komplexum létrehozására, amely kívül/belül kimagasló színvonalat képvisel. A tervezési terület az elhíresült Aranybárány fogadó megmaradt részét, és a palackozóüzemet foglalja magában. A tervek elkészítése a nirmana Építésziroda Kft. nevéhez fűződik (vezető tervező: Vékony Péter, munkatársak: Chvalla Diána, Kundrik Livia, Weiszhaupt Viktória, Arányi Ágnes és Hága Tamás). A nirmana nem először nyúl fürdőkhöz, hozzájuk kötődik a Hungária Fürdő rekonstrukciója is, amely számos magas szintű elismerés mellett a Média Építészeti Díját is elnyerte.

Az egykori Aranybárány fogadó és a palackozóüzem helyén wellness/étteremkomplexum létesül – Copyright: nirmana Építésziroda Kft.

NEHEZEN ÉRTELMEZHETŐ

Az átalakulásra váró épületrész nem függetleníthető sem környezetétől, sem a fürdő többi részétől. A különböző korok különböző funkciókat alakítottak ki, eltérő színekkel, és nem túl jó átjárhatósággal. Az egész Rudast befolyásolja a Duna közelsége (ez fordítva is igaz), az előtte és mögötte elmenő autóforgalom, hiányzik egy igazi főbejárat, és az egész teret rehabilitálni kellene, akár Rudas tér is lehetne belőle. A Gellérthegy pedig eddig még kiaknázatlan titkokat és kincseket rejt: valaha pl. kisvasút kötötte össze a Rác, Gellért és Rudas fürdőket a Gellért tárón belül, amely több mint 1 km hosszan kanyarog, és a fürdők számára gyűjti össze még ma is a meleg források vizet.

Ilyen kontextusban valljuk be, a palackozóüzem nem túl integráns, nem túl aktív részét képezi a Rudasnak, funkcionális és ipari jellege miatt nehezen értelmezhető, és nehezen köthető a fürdőhöz. Vajon ilyenkor a tervező idegen testként kezeli, átalakítja, vagy beolvasztja az épületbe? A nirmana előtanulmányában az olvasható, hogy a palackozóüzem és a korábbi fogadó tereit összefüggő egészként kezelnék, az épületrész esetlenségét egy üvegkopolával ellensúlyoznák, így tulajdonképpen a formatisztelet párosul majd a kortárs elképzelésekkel. Vékony szerint pont ezt az eklektikusságot kell megőrizni a Rudas esetében. Még akkor is, ha az épület formai adottsága, a környezet, és a már megvalósult beruházások miatt eléggé meg volt/van kötve a kezük.

HIÁNYPÓTLÁS

Az extra rövid építészeti és történeti áttekintés után térünk rá a tervekre. Mi lesz, hol lesz, mikor lesz, mennyi lesz? Vékony Péter már két éve foglalkozik a Rudassal, hosszas egyeztetés, tervtanácsi aktus után kialakult a koncepció, de a tényleges tervek – elmondása szerint – folyamatosan változnak, szinte napról napra. Amióta a sajtóban napvilágot láttak a képek, már újabb tervek születtek, a korábbiak pedig szinte teljesen elavultak. Az elkövetkező 1-2 hónapban is várhatóak változások. Hamarosan azonban a végső verzióknak is meg kell születnie, hiszen 2014-re már beígérték a fürdő új részének megnyitását. A teljes büdzsé 1 Mrd Ft, ebből a fele összeg már megvan, remélhetőleg a másik 50%-ot is össze tudják kalapozni, de ez már önmagában is nagy teljesítmény, és komoly szándékot takar.

A déli részre önmagát is eltartani képes wellness/étteremkomplexumot álmodott a nirmana. A jelenlegi felszabdalt funkcióosztás helyett (az uszodarész nem megy jól, nem igazán jó a beléptető rendszer, hiányoznak az öltözők) zökkenőmentes mozgást, áramlást akarnak a tervezők, szabadon átjárható lenne az egész komplexum (ennek egyik eleme volt az előcsarnok átépítése, valamint a jegy- és bérletrendszer átalakítása).

500 m² alapterület, 3 szint: alul meleg vizes medencék és wellnessrészleg, felette melegkonyhás, egyedülálló panorámás étterem, a korábbi népfürdő helyén szaunák, legfelül tetőterasz jakuzzival, napozóterasz-

rendszerrel, amely átnyúlik az egész épületen. A tervezők szándéka szerint az étterem az utca felől is meg lenne nyitva, de a túlságos megnyitás sem szerencsés az autók, buszok miatt. A legnehezebb feladat, hogy egyfelől a panoráma megmaradjon, de mégis ritmikus legyen az épület. Az anyagválasztásnál pedig figyelembe kell venni, hogy azok időjárásállóak legyenek. Itt is alkalmaznak majd felületkezelést, mint a többi részen – az antigraffiti bevonat miatt nemcsak a falrakkát, de a sárfelcsapódást is könnyebben le lehet mosni.

Az északi részen, ahol korábban a kórházi szárny volt (a világháborúban elpusztult), most pedig parkoló és Rudas Romkert: a távlati elképzelések szerint szálloda épülne. Nem gyógyszálló, hanem magas színvonalú, legalább 4 csillagos szálloda, mert ki kell használni, hogy Európában csak két ilyen minőségű gyógyvíz van: Németországban és a Rudasban. De egyelőre még nem időszzerű erről a fejlesztésről beszélni.

LEGENDA ÉS VALÓSÁG

A legendák szerint Beethoven is járt anno a Rudasban. Valóság tartalmát ugyan nem tudjuk leellenőrizni, de azt igen, mit hozhat a fejlesztés, és kik járnak (majd) ide? És felejtjük el a hangzatos marketing szlogeneket. Nem azokra van szükség, hanem érték- és közösségteremtésre. A válság ugyan nagyon sok dolgot megváltoztatott, de Vékony szerint a megújult Rudas új terepe lehet a találkozásnak.

A tervek úgy készültek, hogy az egész épület a különböző funkciókkal együtt majd teljesen átjárható legyen – Copyright: nirmana Építésziroda Kft.

